

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۸/۰۶/۰۶

دوکتور م، عثمان تره کی

درگذشت دوکتور هاشمیان یک ضایعه فرهنگی

نام دوکتور سید خلیل الله هاشمیان با خدمات فرهنگی وی گره خورده است. تمثال برجسته این خدمات مجله آئینه افغانستان است که در تقابل با تیکه داران جهاد پا به عرصه مبارزه مطبوعاتی گذاشت.

آئینه افغانستان زمانی به نشرات آغاز کرد که افغانستان در آتش تجاوز شوروی می سوخت و فقدان یک وسیله بیان مواضع روشنفکران ناسیونالیست به شدت احساس می گردید. در آن وقت پاکستان و ایران مرکز تجمع جهادپرست ها بود. جنگ گرم استقامت حوادث را تعیین می کرد. توپک حرف اول و آخر را میزد. روشنفکر مبارز دو راه در پیش رو

داشت: قبول قیمومیت تنظیم های جهادی که همه تحت الحمایه ائتلاف **داکتور خلیل الله هاشمیان استاد سابق فاکولته ادبیات پوهنتون** پاکستان، ایران، عربستان سعودی و بلاک غرب بودند و یا ترک میدان پجنگ به هدف جست و جوی طرق مسالمت آمیز مبارزه سیاسی و فرهنگی.

آئینه افغانستان راه جهاد قلمی را در پیش گرفت و در امریکا خود را در محور بیان موضع واحد همه کسانی قرار داد که برای آزادی افغانستان فقط منطق و قلم داشتند. مجله به انحصارگری جهاد و تنظیم پرستی پایان داد. از آنجائی که مجله برخلاف نشرات وابسته به تنظیم های جهادی از حمایت پولی، سیاسی و استخباراتی خارجی بی بهره بود، از همان آغاز نشرات موضع مستقل خود را تثبیت کرد و توانست همکاری شمار کثیر نویسندگان آزاد اندیش را جلب کند.

نویسنده پس از خروج از زندان و مهاجرت یک و نیم سال در پاکستان با اولین شماره های مجله در پشاور آشنا شدم: روزی در حاشیه یکی از جلسات «اتحادیه نویسندگان افغانستان آزاد» که از آن مرحوم رسول امین سرپرستی می کرد، مرحوم حکیم تنیوال معاون اتحادیه به من گفت که تحفه با ارزشی به نام خودت از امریکا به آدرس اتحادیه نویسندگان مواصلت کرده است. بعداً دو سه شماره مجله به دسترسم قرار گرفت. در مقر اتحادیه مجله دست به دست گشت. مطالب آن برای بسیاری جالب بود. برخی دوستان از من خواش کردند که مجله را بعد از مطالعه در اختیار

شان بگذارم. شمار دیگر آشنایان حاضر به اشتراک مجله شدند. همکاری من با مجله آئینه افغانستان پس از مطالعه اولین شماره آن آغاز شد و بعداً با وارث مجله (بولوتن خبری) ادامه یافت.

مجله آئینه افغانستان گرچه وثیقه نشراتی کدام حزب، تنظیم و فرقه سیاسی و مذهبی نبود، با اینهم در کانالیزه کردن مواضع فکری روشنفکران ناسیونالیست به استقامت واحد دفاع منافع افغانستان نقش قابل توجهی داشته است. دوکتور هاشمیان بنیانگذار و متصدی مجله در حلقهٔ فرهنگیان به جدیت و صراحت لهجه شهرت داشت. وی دوست و دشمن را بر مبنای معیارهای آفاقی تشخیص میکرد. در برابر دوستان مهربان و متعارف بود. در مقابل دشمنان، زبان تند بکار می برد و با بسیار ظرافت اصطلاحات استهزا آمیز ادبیات عامیانه را استعمال میکرد. تا حریف را چُت نکرده آرام نمی گرفت. دوستی بر سبیل شوخی به من گفت که خداوند بنی آدم را از حمله اژدهای هفت سر و دشمنی پروفیسور هاشمیان نجات بدهد . . .

افغانستان طی سه دهه در جنگ گرم و سرد به سر می برد. در هر دو جنگ اوباشان بیشماري سیاست را از مسیر معنویت و اخلاق به بیراهه کشانیده اند. مجله آئینه افغانستان یگانه نشریه یی قیاس میشد که تا حدودی با دشمنان بی عار و بی بند و بار افغانستان با زبان خود آنها مقابله میکرد، بی آنکه از چوکات متعارف ژورنالیزم بیرون شود. مجله آئینه افغانستان در مدت طولانی نشرات خود در بخش عمده از مدرک شخصی متصدی مجله تمویل میشد. دوکتور هاشمیان کارهای تخنیکی و اداری مجله را به تنهایی انجام میداد. به خاطر این قربانی برای دوکتور هاشمیان سرفرازی درین دنیا و اجر جمیل در آن دنیا آرزو می کنم.

اینجانب تلاش دوکتور هاشمیان را در پاسبانی از ارزش ها از راه قلم و قدم و انتقال این ارزش ها به نسل جوان که در تلاطم طوفان سه دهه جنگ و مصیبت در تشخیص خیر و شر در دو راهی قرار دارند، قابل قدر میدانم. بنده به صفت همکار دائمی مجله آئینه افغانستان و هم‌رزم داکتر هاشمیان در اتحادیه سابق استادان پوهنتون تأثر عمیق خود را نسبت وفات دوست گرامی خود، به خانواده شان ابراز میکنم.

